

Bomen Effect Rapportage
Voormalig Noack terrein / Soesterweg Amersfoort
projectnr. 18-33 BE / november 2018

dendrologic
Copijn Boomspecialisten B.V.

Groenekanseweg 142
3737 AJ Groenekan
Tel: 06-46962125
E-mail: info@dendrologic.nl

Opdrachtgever:
Contactpersoon opdrachtgever:
Boomtechnisch onderzoek:

Goossen te Pas Bouw
M. Nijland
J. Hilbert

Inhoud

1	Inleiding	3
2	Huidige situatie bomen	4
2.1	Ruimtelijke setting	4
2.2	Bomen langs Soesterweg	4
2.3	Bomen in groenstrook zuidzijde	6
2.4	Overige bomen	7
3	Inrichtingsplan en gevolgen voor bomen	8
3.1	Overzicht plan	8
3.2	Conflictpunt 1: inpassing bomen langs zuidelijke rand	9
3.3	Conflictpunt 2: laanbomen Soesterweg	11
3.4	Conflictpunt 3: beuk nr. 17 naast huidige inrit	12
4	Conclusies en adviezen	13
	Projectgegevens	14
	Bijlage 1: Tabel boomgegevens	15
	Bijlage 2: Bomentekening	16

1 Inleiding

Door Goossen te Pas Bouw uit Enschede is aan Dendrologic Boomadvies gevraagd om een Bomen Effect Rapportage (hierna te noemen BER) uit te voeren voor de herontwikkeling van het voormalige Noack terrein aan de Soesterweg in Amersfoort.

De herontwikkeling raakt potentieel diverse bomen die met uitzondering van een enkele beuk langs de randen net buiten het projectgebied zelf staan.

Op 17 oktober 2018 is de locatie bezocht en zijn de betreffende bomen beoordeeld. Hierbij zijn per boom diverse factoren in beeld gebracht, waaronder de conditie, de structuur/stabiliteit en de toekomstverwachting.

Bij een Bomen Effect Rapportage wordt in de eerste fase binnen een planontwikkeling in beeld gebracht welke bomen op of vlakbij het projectgebied staan en wat hun kwaliteit en toekomstverwachting is. Op basis van de resultaten worden adviezen en randvoorwaarden voor de duurzame inpassing van waardevolle bomen binnen de verdere planvorming opgesteld.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt de bestaande situatie beschreven. Hierbij wordt ingegaan op de bomen op en rond het projectgebied (soorten, leeftijdsopbouw, kwaliteit en toekomstverwachting).

Hoofdstuk 3 bevat een analyse waar de geplande herontwikkeling van het terrein in de toekomst kan leiden tot conflictsituaties met bomen.

In hoofdstuk 4 worden op basis van de resultaten adviezen uitgebracht hoe om te gaan met de bestaande bomen binnen de verdere planvorming.

In bijlage 1 is een tabel met de boomtechnische gegevens weergegeven.

Bijlage 2 bevat een overzichtstekening waarop de bomen met nummers zijn ingetekend.

2 Huidige situatie bomen

2.1 Ruimtelijke setting

Het projectgebied ligt tussen de Soesterweg en het spoortraject Amersfoort-Utrecht in Amersfoort. Het betreft een voormalig bedrijfsterrein waarop vroeger de vleesfabriek Noack gevestigd was.

De voormalig bedrijfsgebouwen zijn inmiddels gesloopt. Tijdens het veldbezoek op 17 oktober 2018 waren hiervan nog slechts enkele funderingsresten en twee grote hopen met gebroken puin zichtbaar.

Luchtfoto met daarop nog de voormalige bedrijfsgebouwen van de vleesfabriek. Het projectgebied is rood omkaderd. Op het terrein staat slechts een enkele boom in de noordoostelijke hoek. Er staan echter diverse bomen langs de Soesterweg en in de strook naar het spoor toe net buiten de projectgrens (bron foto: Bing Maps).

2.2 Bomen langs Soesterweg

In de huidige situatie staan diverse laanbomen aan de zuidkant van de Soesterweg in het trottoir langs de rijbaan. Dit betreft voornamelijk moseiken (*Quercus cerris*) en een enkele zomereik (*Quercus robur*). De leeftijden van deze bomen variëren. De grotere exemplaren hebben breed ontwikkelde kronen die op sommige plaatsen enkele meters ver boven het hek op de grens van het projectgebied uitsteken.

Foto links: de laanbeplanting bestaat voornamelijk uit moseiken van variërende leeftijd. Aan de oostzijde staan grote volwassen bomen met brede kronen. Naar het westen staan er op verschillende plaatsen halfwas exemplaren.

Foto rechts: in het trottoir met een breedte van ca. 3 meter staan de eiken in relatief kleine boomspiegels zonder opsluiting. Hoewel het bomenbestand hier in totaal stabiel is, doen zich bij diverse bomen individuele problemen voor.

De conditie en kwaliteit van de bomen is gemiddeld redelijk. Bij diverse exemplaren zijn er boomtechnische aandachtspunten als verdikkingen en vergroeiingen op de stam (soms als gevolg van oudere stamwonden), onevenwichtige kronen met uitzakkende takken en dergelijke. In het verleden zijn hier diverse bomen vervangen ende laan is nog steeds niet helemaal gesloten. In het trottoir uit elementverharding is her en der sprake van wortelopdruk.

Een fraai en evenwichtig ontwikkeld exemplaar staat aan de noordwestzijde van het projectgebied ter hoogte van het kruispunt van de Soesterweg met de Plataanstraat. Deze boom is individueel beschreven (boom nr. 1). De andere laanbomen aan de Soesterweg worden in deze BER als samenhangend geheel benaderd. In hoofdstuk 2 wordt hier nog nader op ingegaan.

2.3 Bomen in groenstrook zuidzijde

Aan de zuidzijde van het projectgebied loopt een groenstrook met bomen en struiken die net buiten de perceelsgrens staan. Hier staan zomereiken en een enkele grove den en beuk. Binnen de boomopname zijn dit de nummers 2 t/m 16. Het betreft middelgrote en wat gedrongen bomen in het oostelijke deel (bomen 2 t/m 11) en enkele (zeer) grote exemplaren aan de westzijde (bomen 12 t/m 16).

Jong volwassen zomereiken langs de zuidelijke rand van het projectgebied. Op de achtergrond is het spoortraject te zien.

Met uitzondering van boom nr. 3 (jong volwassen eik met torsiescheur en oudere kroonschades) en boom 7 (grove den met matige conditie en stagnerende groei) is de structuur, stabiliteit en kwaliteit van de bomen in deze groene zoom redelijk tot goed. Niet alle exemplaren zijn geheel evenwichtig ontwikkeld wat vermoedelijk te maken heeft met een dichtere houtopstand met meer onderbegroeiing in het verleden. Dit levert echter geen problemen op, zodat de eiken in dit gedeelte een hoge toekomstverwachting hebben.

Foto links: eik nr. 3 met torsiescheur en oudere kroonschades.

Foto rechts: boom nr. 13 is een imposante eik met een zeer brede kroon.

2.4 Overige bomen

Naast de bomen langs de zuidelijke en noordelijke rand van het projectgebied is aandacht besteed aan een beuk die in de hoek bij de inrit vanuit de Soesterweg aan de noordoostzijde net binnen de grenzen van het terrein staat (boom nr. 17).

Daarnaast is op een afstand gekeken naar twee esdoorns die in de tuin van de aan de projectlocatie grenzende particuliere kavel Soesterweg 572 staan.

Foto links: beuk nr. 1 in de noordoostelijke hoek van het projectgebied bij de inrit vanuit de Soesterweg.

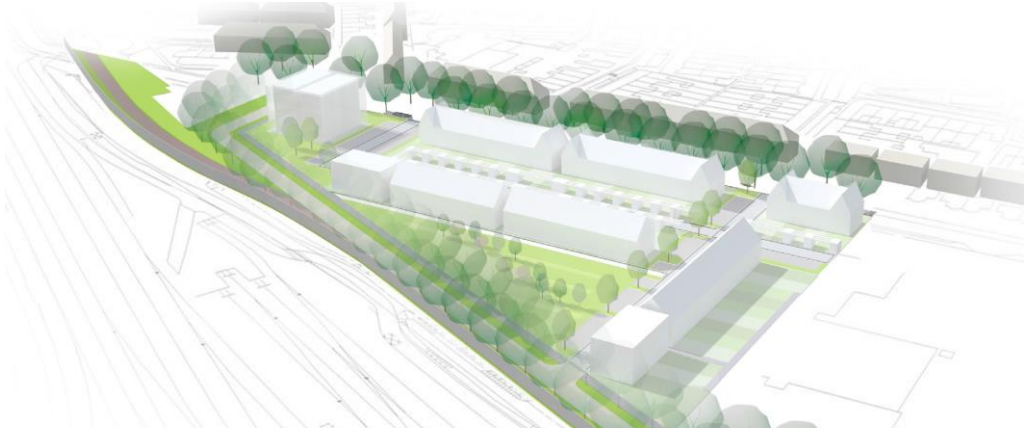
Foto rechts: twee volwassen esdoorns (*Acer pseudoplatanus*) in een particuliere tuin die grenst aan de westzijde van het projectgebied.

De tweestammige beuk is van goede conditie en redelijke structuur. De boom is echter gegroeid in een niche pal naast het hek zonder dat hiervoor een echte groeiplaats is ingericht. De twee esdoorns zijn vanuit een afstand bekeken van goede kwaliteit en structuur. Omdat de particuliere kavel in het kader van de BER niet is betreden, konden de stamvoet en de onderstam niet worden beoordeeld.

3 Inrichtingsplan en gevolgen voor bomen

3.1 Overzicht plan

Binnen de grenzen van het projectgebied komt woningbouw met drie linten van geschakelde woningen aan de oostzijde, de noordzijde en centraal. Aan de westzijde komt een appartementencomplex op een eigen kavel.

Impressie uit het stedenbouwkundig plan van bureau Imoss.

De bomen rond het projectgebied zijn op een kaart met daarop het voorlopige stedenbouwkundige plan als onderlegger geprojecteerd. De meest bomen waren van tevoren ingemeten zodat hier wordt uitgegaan van correcte posities. De bomen nr. 10 t/m 12, 14, 16 en 17 waren niet ingemeten en zijn indicatief in de kaart gezet.

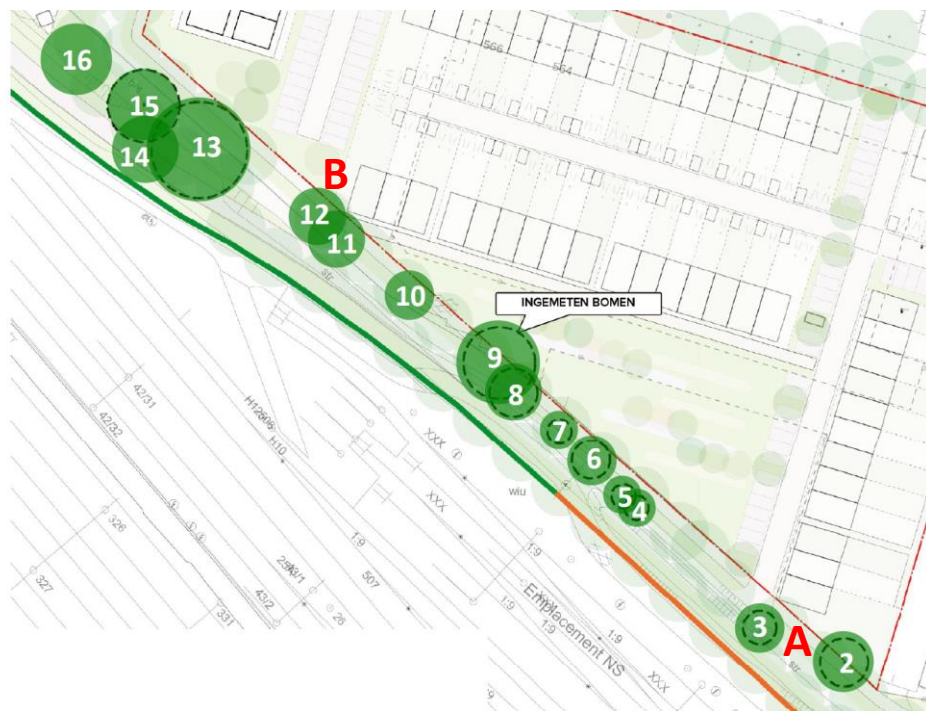
Stedenbouwkundig plan met daarop de bomen geprojecteerd. De tekening is in een groter formaat in bijlage 2 weergegeven.

3.2 Conflictpunt 1: inpassing bomen langs zuidelijke rand

Aan de zuidzijde van het projectgebied staat een lint met voornamelijk zomereiken net buiten de projectgrens. Binnen de stedenbouwkundige visie vallen deze bomen onder het 'groene ruggengraat' dat tussen het spoortraject en de projectlocatie loopt.

Wat de aankomende ontwikkeling betreft doen zich op dit moment concreet twee aspecten voor die het behoud van bomen in deze zone in de weg kunnen staan:

- Op twee punten komt de nieuwe woonbebouwing dicht op bestaande bomen. Deze punten zijn in onderstaande tekening met A en B gemarkeerd. Dit betreft de bomen nr. 2 en 3 en nr. 11 en 12.
- Bij de toekomstige inrichting moet rekening gehouden worden met de huidige hoogteverschillen en maaiveldpeilen.

De plekken waar de nieuwe bebouwing vlakbij bestaande bomen komt zijn met de letters A en B gemarkeerd. Op de hele lengte moet daarnaast gekeken worden naar de hoogteverschillen in de bestaande situatie en de nieuwe maaiveldpeilen met de aansluiting op de huidige peilen.

Bij het conflictpunt A is er naar verwachting voldoende ruimte om boom nr. 2 in te passen. Boom 3 is van mindere kwaliteit en toekomstverwachting. Hier is het advies om de boom te kappen en te vervangen door aanplant van een nieuw exemplaar op een positie die gunstiger ligt t.o.v. de nieuwe woningen.

Het ruimtelijke conflict bij de bomen 11 en 12 kan pas nader in beeld gebracht worden wanneer deze bomen exact ingemeten zijn. Het vertrekpunt is dat de bomen behouden worden, tenzij dit qua ruimte en impact op de bomen niet haalbaar blijkt.

Wanneer men de bestaande bomen wil inpassen binnen het 'groene ruggengraat' en de parkachtige inrichting aan de zuidkant van het projectgebied, moet aandacht besteed worden aan de volgende dingen:

- In de huidige situatie zijn de gebouwen gesloopt. Er zijn echter nog restanten van de funderingen en andere elementen in de grond aanwezig. Het gebied dat op een later moment wordt opgeschoond in het kader van bouwrijp maken reikt tot onder de boomkronen. In de kwetsbare zone onder en rond de bomen moet in de toekomst anders gewerkt worden dan op het overige terrein.
- Het projectgebied ligt hoger dan het pad erachter naar het spoor toe. Deze hoogtesprong geeft het terrein een extra accent. Hij moet echter in de planvorming als zodanig worden meegenomen. Rond bestaande bomen kunnen de maaiveldpeilen niet of alleen binnen zeer beperkte marges worden aangepast. Dit probleem speelt ook aan de kant van de nieuwe ontwikkeling. Hier reiken tuinen en het nieuwe park straks tot aan de bomen. Er zal grond uitgewisseld worden t.b.v. een groene inrichting. Ook hier moet met bijzondere aandacht voor de bomen ontworpen en later gewerkt worden.

Het hek markeert de grens van het projectgebied. Veel bomen aan de zuidzijde staan vlakbij deze grens en wortelen hierdoor ook onder het projectgebied. Hiermee moet rekening gehouden worden bij de verdere planvorming en later bij de uitvoering.

3.3 Conflictpunt 2: laanbomen Soesterweg

Volgens het stedenbouwkundige plan komt de nieuwe woonbebouwing langs de Soesterweg op relatief korte afstand vanuit de perceelgrens.

Hier ontstaat een conflict met de bestaande laanbomen die langs de weg in het trottoir staan. Het betreft boven- en ondergrondse conflicten. De grootste exemplaren hebben hun kronen deels boven het projectgebied ontwikkeld en steken in sommige situaties bijna 7 meter over. Voor de ontsluiting en voor het aanleggen van nutsvoorzieningen voor de nieuwe woningen zal naar verwachting gebruik gemaakt worden van de strook tussen de nieuwe gebouwen en de perceelgrens. De bomen hebben hier vrijwel zeker een deel van hun wortelstelsel ontwikkeld. Het uitvoeren van werkzaamheden in deze zone kan leiden tot (fundamentele) schade aan het wortelstelsel. Hier is in een vervolgtraject nader onderzoek en afstemming nodig.

De realisatie van de nieuwe woningen (blauw gearceerd) en het aanleggen van een ontsluitingsweg en nutsleidingen in het rood gearceerde gedeelte leiden potentieel tot conflicten met de bestaande laanbomen.

De kronen van de laanbomen langs de Soesterweg reiken op sommige plaatsen ca. 7 meter over de perceelgrens. In de strook naast het hek komt in de toekomst vermoedelijk een ontsluiting en worden nieuwe leidingen aangelegd. Hier ontstaan onder- en bovengrondse conflicten

3.4 Conflictpunt 3: beuk nr. 17 naast huidige inrit

Boom nr. 17 staat direct naast de huidige inrit naar de projectlocatie. Het betreft een tweestammige beuk. De boom staat pal naast het hek en is er met zijn wortelvoet deels doorheen gegroeid.

In de nieuwe situatie komt de woonbebouwing en de ontsluiting tot op korte afstand van de perceelgrens.

Boom 17 staat pal naast het hek dat de perceelgrens markeert. Binnen de nieuwe ontwikkeling is de boom niet te handhaven doordat de nieuwe woningen (blauwe arcering) op een korte afstand gerealiseerd zullen worden.

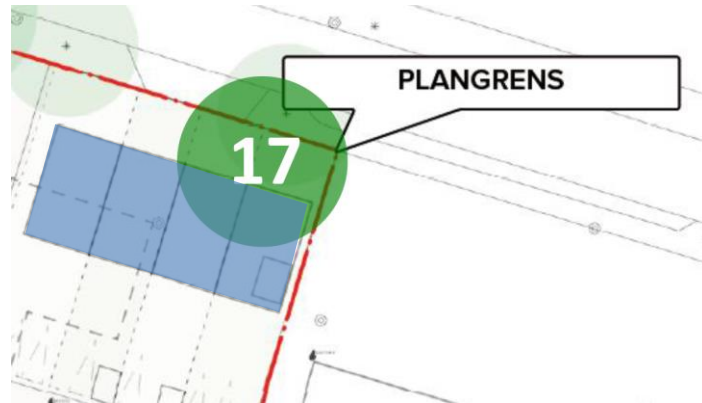

Foto links: de beuk nr. 17 staat pal naast het hek en belemmert nu al de ontwikkeling van de laanboom ernaast. De boom is meerstammig en laag vertakt.

Foto rechts: de twee stamdelen zijn ieder op zich stabiel, maar zij drukken elkaar aan de onderkant weg. De wortelvoet groeit in de huidige situatie al onder het hek door in het openbare trottoir.

4 Conclusies en adviezen

Uit het vooronderzoek binnen de Bomen Effect Rapportage komt naar voren dat veel bomen rond de projectlocatie van redelijke tot goede kwaliteit zijn en een hoge toekomstverwachting hebben. De enige uitzondering hierop zijn de bomen nr. 3 (eik) en nr. 7 (grove den).

Op basis van het plan lijkt inpassing van de meeste bomen langs de zuidzijde mogelijk. Alleen bij de bomen nr. 1, 11 en 12 is dit nog onzeker omdat de nieuwe bebouwing vrij dicht bij deze bomen komt. Dit zal in de toekomst nog nader moeten worden vastgesteld in het kader van de verdere planvorming en detaillering.

De twee esdoorns in de tuin van perceel Soesterweg 572 worden door de geplande ontwikkeling niet direct geraakt. Wel moet aandacht aan deze bomen worden geschonken op het moment dat in hun buurt werkzaamheden worden uitgevoerd. Daarom dienen zij opgenomen te worden in een later op te stellen boombeschermingsplan.

Behoud van boom nr. 17 (beuk) is niet haalbaar wanneer vlakbij de boom nieuwe woningen komen zoals voorzien in het stedenbouwkundig plan. Behoud van deze boom is echter ook los van de geplande ontwikkeling twijfelachtig. De beuk is niet zeer goed qua structuur (twee deelstammen die elkaar wegdrücken), groeit met haar wortelvoet nu al het trottoir in en belemmert de ontwikkeling van de laanbomen ernaast. In geval van realisatie van het plan wordt voor deze boom een kapadvies gegeven.

Het moeilijkste vraagstuk betreft de bomen die de huidige laanbeplanting vormen. Dit zijn voornamelijk moseiken van verschillende leeftijden en afmetingen. Doordat de nieuwbouw met bijbehorende ontsluiting vrij dicht op deze bomen komt, doen zich hier straks diverse conflictpunten voor waarvoor oplossingen gevonden moeten worden.

Geadviseerd wordt om dit punt in een vroeg planstadium met de gemeente te overleggen om te komen tot een integrale benadering. Naast de problemen bieden zich hier wellicht ook kansen. Diverse laanbomen vertonen gebreken, de laan is niet aaneengesloten en de groeiplaatsen zijn naar verwachting niet optimaal. Recent is hier al een gasleiding van het projectgebied naar de openbare ruimte verlegd. Mogelijk kunnen de in de toekomst uit te voeren werkzaamheden benut worden om de groeiplaatssituatie voor de bestaande en de om de toekomst te planten laanbomen structureel te verbeteren (werk met werk maken).

Projectgegevens

Opdrachtgever

Naam:	Goossen te Pas Bouw
Contactpersoon:	M. Nijland
Adres:	Postbus 2
Postcode en plaats:	7500 AA Enschede

Werkadres

Straat:	Soesterweg
Plaats:	Amersfoort

Bedrijfsgegevens

Naam:	dendrologic
Onderzoek en advies:	J. Hilbert
Adres:	Groenekanseweg 142
Postcode en plaats:	3737 AJ Groenekan
Telefoon:	06-46962125
E-mail:	Info@dendrologic.nl

Datum:	november 2018
Projectnummer:	18-33 BE

Bijlage 1: Tabel boomgegevens

Bijlage 2: Bomentekening